

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(за видами)

освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2016-2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О.Таранник

ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма: 0381/17
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
« 20 17 »

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний рисунок» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами).

Розробники: Романенкова Ю. В., доктор мистецтвознавства, професор, зав. кафедри образотворчого мистецтва Інститут мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.
Коваль-Цєпова А.В., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Інститут мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 29 » серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

_____, 2016 рік
_____, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
Програма	
III. Навчально-методична карта дисципліни	8
IV. Плани практичних занять	10
<i>Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами.....</i>	<i>10</i>
<i>Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови....</i>	<i>12</i>
V. Завдання для самостійної роботи	14
Карта самостійної роботи бакалавра	14
VI. Система поточного та підсумкового контролю	15
VII. Методи навчання	18
VIII. Методичне забезпечення курсу	18
IX. Рекомендована література (основна, додаткова)	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вивчення дисципліни «Академічний рисунок» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами) освітнього рівня першого (бакалаврського) є формування у майбутніх художників теоретичних знань і практичних навичок у галузі академічного рисунку. Студенти в результаті опанування цієї дисципліни мають навчитися бачити й передавати взаємозв'язок предмета та середовища, отримати досвід зображення складного простору з постатями та предметами, оволодіти новими техніками рисунку, отримати знання про декоративно-площинну організацію графічного зображення в різних техніках рисунку, навчитися будувати та передавати в різних техніках складні постановки, з кількома смисловими та пластичними центрами. Основна загальна мета курсу – становлення композиційного мислення та зображувальної грамотності – основних якостей для майбутньої професійної діяльності випускників університету, формування базових компетенцій художника:

- *мистецтвознавчої*: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх художньої мови;
- володіння фаховою термінологією;
- *художньо-творчої*: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;
- *художньо-технологічної*: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму.

Для досягнення даної мети ставляться наступні **завдання**:

- ознайомити студентів з матеріалами та техніками академічного рисунку;
- навчити студентів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунку – лінією, штрихом, тінню;

- навчити студентів грамотно розташовувати предмети в площині аркуша;
- навчити студентів передавати об'єм предмета засобами рисунку, володіти штрихом та опанувати його законами;
- навчити законам побудови форми на зображувальній площині;
- сформувати у студентів творче ставлення до натури та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- основні методи, техніки та матеріали рисунку, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунку в рішенні образних задач;
- принципи композиції в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом, фактурою матеріалу, тіннями і штрихом;
- пропорції та їх значення в рисунку;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови форми в рисунку.

Вміти:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку простий натюрморт з кількох предметів;
- виконати побудову та рисунок в основних техніках гіпсових фігур у різних композиційних рішеннях (гіпсова фігура, натюрморт з гіпсовою фігурою, тощо);
- передати фактуру предмета, виконаного з різних матеріалів (дерево, кераміка, метал, скло);
- організувати простір засобами рисунку – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку предметів;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунку (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).

Курс «Академічний рисунок» загальним обсягом 720 годин (24 кредити) вивчається протягом 1-8 семестрів, 8 модулів, з них 484 – аудиторні години, 484 – практичні, 40 – модульний контроль, 120 годин – семестровий контроль, 76 – самостійна робота, форми контролю – заліки в 1,5,7 семестрах та іспити в 2,4,6,8 семестрах. Самостійна робота полягає у виконанні практичних завдань відповідно до програми, з урахуванням підвищення рівня складності від першого модуля до восьмого. При оцінюванні результатів знань та вмінь враховується рівень виконання практичних аудиторних робіт, їх кількість, якість і кількість самостійних практичних робіт. Обов'язковою вимогою для отримання студентом позитивної оцінки є наявність начерків (не менше 30 впродовж кожного модуля, виконаних олівцем чи м'якими матеріалами), що представляються впродовж семестрового перегляду творчих робіт, у формі якого відбувається семестровий контроль.

До заліку та іспиту допускаються студенти, які активно відвідували заняття, виконали всі аудиторні та самостійні завдання. Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів за модуль.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»**

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс підготовки фахівців	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 6</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 180</p> <p>Тижневих годин: 4</p>	<p>Шифр та назва галузі знань 02 Культура і мистецтво</p> <p>Шифр та назва спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами)</p> <p>Освітній рівень перший (бакалаврський)</p>	<p>нормативна Рік підготовки: 1</p> <p>Семестр: 1, 2 Аудиторні заняття: 128 год.</p> <p>Практичні: 128 год.</p> <p>Модульний контроль: 10 год.</p> <p>Самостійна робота: 12 год.</p> <p>Семестровий контроль – 30 год.</p> <p>Види контролю: залік (1 семестр), екзамен (2 семестр)</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичні заняття	Самостійна робота	Семестровий контроль	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами								
1.	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки	2	2		2			
2.	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма)	18	18		18			
3	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями	18	18		18			
4	Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом	20	20		20			
5	Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями	26	20		20	6		
6	Модульна контрольна робота	6						6
7	Залік							
Разом		90	78		78	6		6
Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови								
1	Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою)	12	12		12			
2	Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони	12	12		12			
3	Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драперією	12	12		12			
4	Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драперією	20	14		14	6		
5	Модульна контрольна робота	4						4
6	Екзамен	30					30	
Разом		90	50		50	6	30	4
Разом за навчальним планом		180	128		128	12	30	10

ПРОГРАМА

III. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Разом за I модуль: 90 год., практичні заняття – 78 год., самостійна робота – 6 год., модульний контроль – 6 год.

Разом за II модуль: 90 год., практичні заняття – 50 год., самостійна робота – 6 год., модульний контроль – 4 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль I				
Назва модуля	Натюрморт з гіпсовими фігурами				
Кількість балів за модуль	459 балів				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	-	-	-	-	-
Теми практичних занять	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки (10 балів+1 бал за відвідування)	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) (10 балів за заняття, загалом – 90 балів + 9 балів за відвідування)	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями (10 балів за заняття, загалом – 90 балів+9 балів за відвідування)	Складний натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом (10 балів за заняття, загалом – 100 балів + 10 балів за відвідування)	Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями (10 балів за заняття, загалом – 100 балів + 10 балів за відвідування)
Самостійна робота					Таблиця 5.1. (5 балів)
Модульна контрольна робота	25 балів				
Види поточного контролю	Залік				
Підсумковий рейтинговий бал	Разом: 459 балів (коефіцієнт успішності: 4,59, наприклад, 300 балів : 4,59 = 65,3 = E (задовільно) за шкалою Університету)				

Модулі	Змістовий модуль II			
Назва модуля	Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови			
Кількість балів за модуль	305 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	-	-	-	-
Теми практичних занять	Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) (10 балів за заняття, загалом – 60 балів+6 балів за відвідування)	Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони (10 балів за заняття, загалом – 60 балів+6 балів за відвідування)	Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драперією (10 балів за заняття, загалом – 60 балів+6 балів за відвідування)	Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драперією (10 балів за заняття, загалом – 70 балів+7 балів за відвідування)
Самостійна робота				Таблиця 5.1. (5 балів)
Модульна контрольна робота	25 балів			
Види поточного контролю	Екзамен – 40 балів			
Підсумковий рейтинговий бал	305 балів (коефіцієнт успішності: 5,08) Екзамен - 40 балів (40 %) $5,08 \cdot n + 40 = 100$ балів			

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. НАТЮРМОРТ З ГІПСОВИМИ ФІГУРАМИ

Тема 1. Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки (2 год.)

Принципи організації робочого місця художника: мольберт, планшет, способи кріплення паперу. Грамотна постановка планшета відносно постаті художника. Правильний вибір точки зору, ракурсу та відстані від моделі.

Типи паперу. Колір, фактура, цупкість. Принципи вибору паперу відповідно до поставленого завдання. Формати. Ґрунтований папір для роботи акварельними або гуашевими фарбами, що володіє властивістю всмоктувати вологу. Папір для роботи акриловими фарбами. «Кантон». «Пантоне». Папір ручної роботи «Інгрес».

Принципи роботи з олівцем: як тримати олівець, як його заточувати, тощо. Дві основні групи матеріалів: сухі та вологі.

Сухі матеріали: олівці, кольорові олівці, сангіна, соус, пастель, вугілля тощо. Графітні олівці. Градація твердості олівців. Н – тверді олівці (до 9Н), В – м'які олівці (до 9В), сфери їх застосування. Лінія. Штрих. Розтушовка. Кольорові олівці. Спосіб виготовлення та консистенція грифеля. Нанесення штриха, розтушовка.

Туш. Чорна та кольорова туш, розчинна та нерозчинна. Перовий рисунок. Рисунок за допомогою пензля.

Рисунок пастеллю. Засоби художньої виразності. Штрих, світло-тіньове моделювання. Рисунок вугіллям. Художні засоби, інструментарій. Сангіна різних відтінків. Принципи роботи. Соус. Засоби роботи з матеріалом. Особливості техніки.

Матеріали: папір білий та тонований різної цупкості (формат А4), олівці різної м'якості, гумка, сангіна, соус, пастель, вугілля (древесне та пресоване).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 2. Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) (18 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями. Загальна композиція аркуша в тонких лініях. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 3. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями (18 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями та тілами обертання. Загальна композиція площини аркуша, фор-ескіз. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Побудова циліндра, кулі. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів. Робота з драпіровкою.

Особливості передачі фактури тканини, проробка складок, моделювання тоном.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 4. Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом (20 год.)

Типи гіпсових орнаментальних мотивів. Компоновка предметів. Вивчення гіпсового зліпку в профіль з метою визначення товщини елементів. Попередній аналіз форми моделі. Вибір ракурсу. Загальне розташування форми в просторі. Невдалі точки зору.

Узагальнена характеристика зліпка. Виявлення головної вісі руху та основних пропорцій. Основні пропорційні співвідношення. Особливості форми предмета. Прорисовка деталей, що визначають пластику орнаментального мотиву. Передача основних тональних градацій. Ліплення форми світлотінню і штрихом. Межі власних і падаючих тіней. Рефлекси. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 5. Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями (20 год.)

Натюрморт з кількох предметів побуту різної маси та фактури з драпіровками різних тонів. Обрання ракурсу. Компоновка у площині аркуша. Побудова натюрморту. Робота з тоном. Узагальнення. Завершення роботи.

Матеріали: папір тонований (формат А2), гумка, сангіна, соус, вугілля.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПОБУДОВА АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ ТА ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ

Тема 1. Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) (12 год.)

Вибір точки зору. Поняття про пропорції предмета. Взаємозв'язок предметів, компоновка. Особливості рисунку гіпсового рельєфу: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів форми в рельєфі та його бачення загалом.

Контраст фактур драпіровки та рельєфу, принципи їх передачі. Засоби передачі форми в рельєфі. Світлотінь та її закономірності в рельєфі та драпіровці.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 2. Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони (12 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Зіставлення мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова рельєфу з капітеллю колони. Побудова капітелі як групи геометричних тіл відповідно до законів їх передачі. Закладення основних пропорцій.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 3. Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драперією (12 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова гіпсової голови (антик). Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 4. Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драперією (14 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова гіпсової голови (антик). Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. НАТЮРМОРТ З ГІПСОВИМИ ФІГУРАМИ

Тема 1. Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями (м'якими матеріалами) (6 год.)

Задача: виконання рисунку натюрморту середньої складності з побутовими предметами та драперіями зі складками різних типів.

Матеріали: папір (формат А3), соус, сангіна, вугілля.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОБУДОВА АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ ТА ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ

Тема 4. Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драперією (м'якими матеріалами) (6 год.)

Задача: виконання рисунку жіночої голови (маски) м'якими матеріалами (пастель).

Матеріали: папір (формат А2), пастель.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Таблиця 5.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА з дисципліни «Академічний рисунок»

Змістовий модуль та теми курсу	Кіль- кість годин	Академічний контроль	Бали	
Змістовий модуль I.				
Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'якими матеріалами)	6	Практичні заняття, модульний контроль	5	
Змістовий модуль II.				
Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драперією (м'якими матеріалами)	6	Практичні заняття, модульний контроль	5	
Разом	12		10	

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Академічний рисунок» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1 - 6.3.

Таблиця 6.1.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
1 модуль

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування практичних занять	1	39	39
2	Робота на практичному занятті	10	39	390
3	Самостійна робота	-	-	5
4	МКР	25	1	25
Максимальна кількість балів без урахування коефіцієнта				459
Коефіцієнт визначення успішності				4,59
Підсумковий рейтинговий бал				100

Таблиця 6.1.2

2 модуль

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування практичних занять	1	25	25
2	Робота на практичному занятті	10	25	250
3	Самостійна робота	-	-	5
4	МКР	25	1	25
Максимальна кількість балів без урахування коефіцієнта (поточний контроль)				305
Коефіцієнт визначення успішності				5,08
Максимальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта				60
Екзамен				40
Підсумковий рейтинговий бал				100

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

1 модуль

Поточне тестування та самостійна робота						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №2								
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	МКР	459	4,59	100
11	99	99	110	115	25			
459								

Таблиця 6.2.2

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

2 модуль

Поточне тестування та самостійна робота					Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта без підсумкового іспиту	Екзамен	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1									
Т1	Т2	Т3	Т4	МКР	305	5,08	60	40	100
66	66	66	82	25					

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи письмового контролю:** проміжний та підсумковий перегляди творчих робіт
- **Методи самоконтролю:** вміння самостійно оцінювати свої знання та вміння, самоаналіз
- **Представлення творчих робіт**

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Кожен модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Модульна контрольна робота являє собою виконання натюрморту з 2-3 предметів побуту м'якими матеріалами (вугілля, сангіна, соус – 1 семестр, пастель – 2 семестр, формат – А3 у 1 семестрі, А2 – у 2 семестрі).

На екзамен виноситься натюрморт з гіпсовою розеткою та драперією (формат А2).

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *Практичні:* виконання творчих завдань та копіювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з офіційними сайтами музеїв.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка: учебник для студ. высш. уч. завед. / Н. Г. Ли. – М.: Эксмо, 2008. – 478 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2659/>)
2. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. Учеб. пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. . (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
3. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
4. Чиварди Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовани / Д. Чиварди. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. – 168 с., илл. (Серия «Классическая библиотека художника») (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/3259/>).
5. Шерезов Е. В. Основы композиции; Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд» / Е.В. Шерезов. – М.: Просвещение, 1979. – 303с., ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).

Додаткова:

1. Гинзбург Н. Как рисовать натюрморт / Н. Гинзбург. – М.: АСТ Астрель, 2004. – 34 с., ил.
2. Глазова М. В., Денисов В. С. Изобразительное искусство. Алгоритм композиции. – М.: Когито-Центр, 2012. – 221 с.
3. Джонсон К. набросок и рисунок / К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
4. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В. Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
5. Королев В. Материалы и техники рисунка / В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1984. – 97 с.
6. Паранюшкин Р. Композиция. Теория и практика изобразительного искусства/ Р. Паранюшкин. – М.: Феникс, 2005. – 81 с., ил.
7. Смит С. Полный курс рисунка и живописи / С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 1922 с., ил.
8. Фрэнкс Дж. Рисунок карандашом/Дж. Фрэнкс. – М.: АСТ Астрель, 2005. – 65 с., ил.
9. Шембель А. Основы рисунка/А. Шембель. – М.: Высшая школа, 1994. – 159 с